

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4662/2020
05.11.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Данијеле Николић, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Звонко Лукић адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство одбране, коју заступа Војно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гж 2548/18 од 21.05.2020. године, у седници већа одржаној дана 05.11.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гж 2548/18 од 21.05.2020. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Вишег суда у Београду Гж 2548/18 од 21.05.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду Гж 2548/18 од 21.05.2020. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П 15770/17 од 29.11.2017. године у другом ставу изреке тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена на исплату износа од 405,00 динара са законском затезном каматом од 01.05.1999. године, износа од 1.350,00 динара са законском затезном каматом од 16.05.1999. године, износа од 1.440,00 динара са законском затезном каматом од 01.06.1999. године, износа од 900,00 динара са законском затезном каматом од 11.06.1999. године и износа од 1.040,00 динара са законском затезном каматом од 24.06.1999. године па све до исплате. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П 15770/17 од 29.11.2017. године у трећем ставу изреке тако што је обавезан тужилац да на име трошкова првостепеног поступка исплати туженој износ од 6.000,00 динара у року од осам дана од дана пријема писаног отправка пресуде. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да на име трошкова другостепеног поступка исплати туженој износ од 12.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде, у року од осам дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је, на основу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, благовремено изјавио ревизију из свих законских

разлога. По оцени Врховног касационог суда, због навода тужиоца о неуједначеној судској пракси у овој врсти спорова и приложених одлука судова, ревизија је изјављена и у складу са чланом 404. наведеног закона.

Према тој одредби, ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако Врховни касациони суд оцени да је потребно размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, уједначити судску праксу или дати ново тумачење права (посебна ревизија).

Поднетом тужбом тужилац је, као припадник резервног састава Војске Југославије, тражио исплату накнаде за учешће у рату током маја и јуна 1999. године (тзв. ратне дневнице).

О праву на ову накнаду и њеној висини одлучује надлежни старешина, сагласно тада важећем Закону о Војсци Југославије и Правилнику о накнади путних и других трошкова у Војсци Југославије. Редовни судови о томе могу одлучивати само у спору за накнаду штете због незаконитог или неправилног рада државног органа, у смислу члана 123. раније важећег Устава СРЈ и члана 25. раније важећег Устава Републике Србије, односно члана 172. Закона о облигационим односима. У том случају штета одговара висини неисплаћених накнада. Изложено следи из правног схватања Грађанског одељења Врховног касационог суда утврђеног на седници од 06.04.2004. године о разграничењу између судске и управне надлежности.

Због тога се, без обзира на правни основ наведен у тужби, о захтеву за исплату ових накнада одлучује као о накнади материјалне штете, па се зато на застарелост тог потраживања примењује одредба члана 376. став 1. и 2. Закона о облигационим односима којом су прописани рокови застарелости потраживања накнаде штете.

Из изложеног произилази да је побијана другостепена пресуда, којом је преиначена пресуда првостепеног суда и тужбени захтев одбијен због застарелости - протекла рокова из члана 376. став 1. и 2. Закона о облигационим односима, у складу са наведеним правним схватањем утврђеним управо у циљу уједначавања судске праксе у погледу правног основа спорних потраживања и надлежности суда да о томе одлучује.

Из ових разлога, на основу члана 404. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Побијаном другостепеном пресудом правноснажно је окончан поступак у спору мале вредности из члана 468. став 1. ЗПП. Према одредби члана 479. став 6. тог закона, против одлуке другостепеног суда (у поступку у спору мале вредности) ревизија није дозвољена. У тој врсти поступка не примењује се одредба члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП којом је прописано да је ревизија увек дозвољена ако је другостепени суд преиначио првостепену пресуду и одлучио о захтевима странака.

С тога је, на основу члана 413. у вези члана 479. став 6. ЗПП, одлучено као у другом ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић